

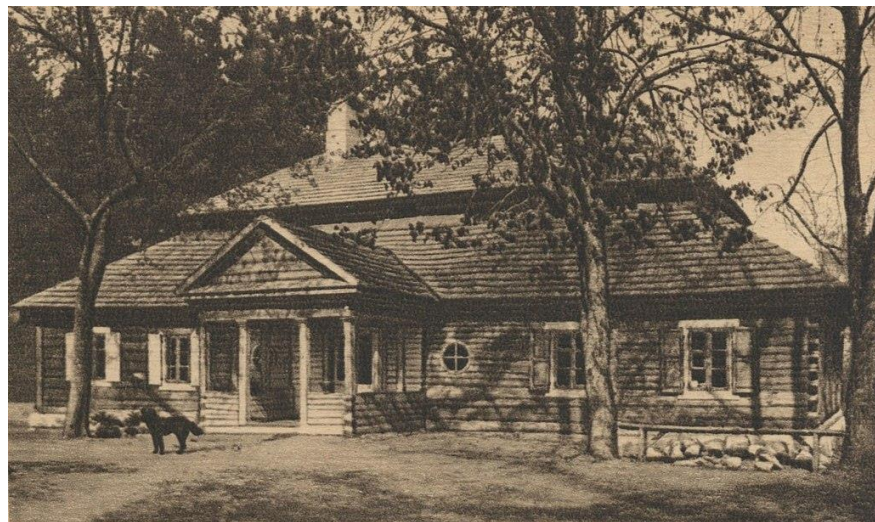
TADEUSZ KOŚCIUSZKO

Pochodzenie i młodość

- Tadeusz Kościuszko urodził się 4 lutego 1746 roku w Mereczowszczyźnie na Polesiu jako czwarte dziecko miecznika brzeskiego Ludwika Tadeusza, pułkownika regimentu buławy polnej litewskiej i Tekli Kościuszko z domu Ratomskiej.

- W 1755 roku Tadeusz razem ze starszym bratem Józefem rozpoczął naukę w Kolegium Pijarów w Lubieszowie. W 1760 r., ze względu na kłopoty rodzinne, wrócili obaj do domu. Ponieważ dziedzicem niewielkiego rodzinnego majątku miał zostać Józef, Tadeusz wybrał karierę wojskowego.

Dwór w Mereczowszczyźnie

Pobyty we Francji

- W październiku 1769 r. Kościuszko razem z Józefem Orłowskim, kolegą ze szkoły rycerskiej, wyjechał dzięki wsparciu Adama Kazimierza Czartoryskiego jako stypendysta królewski do Paryża. Pogłębiał tam wiedzę, m.in. w Akademii Wojskowej szwoleżerów gwardii królewskiej w Wersalu.

Adam Kazimierz Czartoryski

Powrót do Polski

- Latem 1775 r. (trzy lata po I rozbiórze Polski, dokonanym przez Rosję, Austrię i Prusy) wrócił do kraju. Nie znalazł zatrudnienia w wojsku Rzeczypospolitej, ówczesnie zredukowanym do 10 tys. żołnierzy. W rodzinnym majątku gospodarzył brat, a plany małżeńskie spaliły na panewce, gdyż nie miał majątku.

Wyjazd do Ameryki

- Wkrótce po przybyciu do Filadelfii, 24 września 1776 otrzymał zadanie opracowania fragmentu ufortyfikowania miasta (rejon rzeki Delaware). Następnie pracował przez całą zimę 1776 roku przy fortyfikowaniu Filadelfii.

Amerykański znaczek pocztowy z Kościuszką wartości 5 centów

- Na wiosnę 1777 Kościuszko został wysłany na północ nad granicę kanadyjską pod wodzą generała Horatio Gatesa. Przez wiele miesięcy Kościuszko fortyfikował różne obozy wojskowe Armii Kontynentalnej. Rozgłos przyniósł mu wkład jego prac fortyfikacyjnych do amerykańskiego zwycięstwa w bitwie pod Saratogą.

Generał Horatio Gates

Ponowny powrót do Polski

- 18 maja wojska rosyjskie (w sile około 100 tysięcy żołnierzy) wkroczyły na terytorium Rzeczypospolitej. Rozpoczęła się wojna polsko-rosyjska. Armia litewska, wskutek zdrady dowódcy ks. Ludwika Wirtemberskiego, nie stawiała najeźdźcom prawie żadnego oporu. Również armia koronna nie dysponowała wystarczającymi siłami dla powstrzymania korpusu wkraczającego na Ukrainę

- Kościuszko odznaczył się w bitwach pod Zieleńcami, Włodzimierzem i pod Dubienką. Po walkach na linii Bugu, w których odparto około trzykrotnie silniejsze wojska rosyjskie, ukształtowała się opinia o wysokich umiejętnościach dowódczych Kościuszki, czego wyrazem była nominacja na generała lejtnanta.

Kościuszko jako generał lejtnant wojsk koronnych w czasie wojny polsko-rosyjskiej 1792

Emigracja polityczna w 1792 roku

- Większość działaczy politycznych szykowała się do opuszczenia kraju, wyjeżdżając głównie do Saksonii. Kościuszko coraz częściej także myślał o wyjeździe. 26 sierpnia Narodowe Zgromadzenie Prawodawcze rewolucyjnej Francji nadało mu zaszczytny tytuł Obywatela Francji.

- Po powrocie z Paryża do Drezna w czerwcu 1793 roku Kościuszko opracował koncepcję organizacji powstania narodowego. W formie instrukcji trafiła ona do kraju, gdyż tu miały być przeprowadzone odpowiednie przygotowania. Krajowy ośrodek sprzysiężenia miał nieco odmienny plan działania.

- Przedstawiony on został Kościuszcze we wrześniu 1793 w Podgórzu koło Krakowa. Generał stwierdził, iż przygotowania są słabo zaawansowane, a warunki wybuchu powstania jeszcze niezbyt sprzyjające i odroczył jego rozpoczęcie. W wyniku tego opóźnienia część wojsk polskich została zagarnięta kordonem rosyjskim lub uległa redukcji, roboty spiskowe wykryto, a insurekcja rozpoczęła się bezładnie.

Insurekcja kościuszkowska

- 24 marca 1794 na rynku krakowskim złożył narodowi uroczystą przysięgę i objął formalnie przywództwo insurekcji jako Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej.

- W czasie powstania Kościuszko zreformował armię polską wprowadzając w niej kilka innowacji. Przypisuje mu się autorstwo pomysłu tworzenia jednostek ruchomej milicji chłopskiej – kosynierów, a także utworzenie pierwszych oddziałów strzelców celnych prekursorów snajperów.

Kosynierzy

- Tadeusz Kościuszko zmarł 15 października 1817 r. w Solurze, w domu Zeltnera, i został pochowany w pobliskim Zuchwilu. Zgodnie z testamentem wydobyte z ciała serce Kościuszki zostało umieszczone w urnie i przekazane Emilii Zeltner, córce Franciszka

Upamiętnienie

- Tadeusz Kościuszko jest uznawany za bohatera narodowego Polski, Stanów Zjednoczonych Ameryki oraz Białorusi.

Dziękuję za uwagę !

- Źródła:
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Kościuszko/